

14 ARGUMENTER MOT SEKKJØPSLOVEN MED TILSVAR

1. Det er på tide at vi lytter til «sexarbeidere», og bare de burde kunne uttale seg om prostitusjon.

Lovgivning som kriminaliserer sexkjøpere, men ikke de som selger, er basert på vitnesbyrd fra prostitusjonsfeltet. Mennesker i prostitusjon er en mangfoldig gruppe. Alle som kan rammes av prostitusjon skal få uttale seg om prostitusjon. Når kvinner er til salgs er potensielt alle kvinner til salgs dersom de sosioøkonomiske forholdene ligger til rette for det.

Vi lytter til majoriteten, og med det vitnesbyrdene til kvinnene som er i eller har kommet seg ut av prostitusjon som organiserer seg i organisasjoner som SPACE International, Nettverk Ella og Inte din hora. (1)

Til grunn for sexkjøpsloven lå blant annet forskningen til kriminologene Cecilie Høigård og Liv Finstad, som var basert på mange års feltarbeid i prostitusjonsmiljøene i Norden. Deres forskning dokumenterte skadeomfanget hos kvinner i prostitusjon. For første gang ble ofrene for prostitusjon lyttet til og tatt på alvor. På bakgrunn av dette konkluderte forskerne med at prostitusjon er vold, og det ble viktig å legge byrden der den hører hjemme, hos voldsutøverne: kundene. (2)

2. Noen velger prostitusjon som levebrød – det må respekteres!

Å velge noe betyr ikke det samme som at noe er villet eller ønsket.

Alle valg tas innenfor de rammene vi har, i en kontekst definert av kjønn, klasse, og etnisitet.

Kvinner som «velger» prostitusjon for å overleve er de av oss med færrest valgmuligheter i livet, og lever i de fleste tilfeller liv preget av fattigdom, rus og diskriminering. Mange har hatt barndom og ungdomsår preget av omsorgssvikt, sykdom, og ikke minst vold.

Majoriteten av kvinner som går inn i prostitusjon er fortsatt barn, under seksuell lavalder. Det finnes omlag 40-42 millioner ofre for prostitusjon globalt, og 75% av dem er mellom 13-25 år. (3)

3. Etterspørselen vil aldri forsvinne

Uansett om dette er sant eller ikke, vil mindre etterspørsel sørge for at færre mennesker utnyttes i prostitusjon. Det er etterspørsel som skaper et marked. Reduserer vi etterspørselen, reduserer vi markedet.

Det er sexkundene som skaper etterspørselen som holder liv i prostitusjonsmarkedet. Jo flere som kjøper sex, jo flere mennesker blir drevet inn i prostitusjon.

Sexkjøpsloven reduserte det norske markedet med 20-25 prosent bare i løpet av de første 5 årene, og har i stor grad endret våre holdninger til kjøp av sex.

(4)

4. Det er viktig å skille mellom menneskehandel og prostitusjon

Prostitusjonsmarkedet er avhengig av menneskehandel for å møte etterspørselen. Derfor er det ikke mulig å sette opp et skille mellom menneskehandel og prostitusjon, de livnærer hverandre.

Det er mer trafficking til land der det er lovlig å kjøpe sex enn til land der det er kriminalisert å kjøpe sex, og sårbarheten for å bli et offer for trafficking til den globale sexindustrien øker jo fattigere og mer marginalisert man er. Som i områder utsatt for krig og konflikt eller i områder preget av hurtige klimaendringer som resulterer i naturkatastrofer og flukt. Eksempler på dette var da krigen brøt ut i Ukraina (5) og etter jordskjelvet i Nepal (6)

5. Prostitusjon er verdens eldste yrke

Nei, jeger er det eldste yrket.

At noe har eksistert lenge, betyr ikke at det verken bør eller kan forandres på. Vi sier ikke: «Drap har alltid eksistert – derfor gjør vi ikke noe med det» eller at drap bør legaliseres og settes i ordnede former.

Prostitusjon er verdens eldste form for utnyttelse av kvinner. Det er en bedre beskrivelse.

6. Prostitusjon bør sidestilles med annet arbeid

Prostitusjonens natur gjør at den ikke kan sidestilles med vanlig lønnsarbeid som er regulert i arbeidsmiljøloven.

Gerd Liv Valla tok til orde for kriminalisering av sexkjøp da hun var leder for LO allerede i 2001, og enhver som har skumlest arbeidsmiljøloven vil kunne se hvorfor.

I Norge har arbeidsgivere plikt til å rapportere om likestilling og diskriminering til myndighetene årlig, samt å ivareta HMS-krav på arbeidsplassen.

Uansett hvordan prostitusjon blir regulert i ulike land, er den alltid forbundet med ekstremt høy forekomst av vold. I prostitusjon blir 80 prosent fysisk og psykisk mishandlet av sine kunder, de prostituerte har en 40 prosent høyere dødelighet enn andre, og 68 prosent får lidelsen post traumatisk stress syndrom. (7)

7. Noen ønsker å selge sex og det må de få lov til

Det er lov å selge sex. Vi mener at mennesker som selger sex aldri skal fordømmes eller kriminaliseres, uansett hvordan de har endt opp i prostitusjon og hvorvidt de sier at de gjør det frivillig eller ikke. Alle har sine grunner.

For noen kan det i perioder av livet være en selvforsvarsmekanisme å si at de selger sex frivillig, heller enn å innrømme for seg selv at de tar skade av det. Det forstår vi. Men uansett: Mennesker som sier at de ønsker å selge sex er ikke majoriteten i prostitusjon.

Internasjonal forskning viser at nær 90% av mennesker i prostitusjon ønsker seg ut. (7) Pro Senteret her i Norge forteller at 95 prosent av de som blir prostituert heller ville gjort noe annet dersom de hadde muligheten.

Det er også slik at noen mennesker ikke har andre valg enn å jobbe for mindre enn minstelønn, som for eksempel innvandrere uten arbeids- eller oppholdstillatelse. Noen mennesker har ikke andre valg enn å selge sine egne organer. I begge disse tilfellene har myndighetene bestemt seg for å beskytte de som ser seg nødt til å ta slike valg, og derfor er det arbeidsgiveren eller organkjøperen loven kriminaliserer.

På samme måte beskytter sexkjøpsloven de som utsettes for prostitusjon, og kriminaliserer sexkjøperen.

8. De som vil avskaffe prostitusjon er moralister og imot seksuell frihet.

Seksuell frihet handler om å nyte sin egen seksualitet basert på basert på likeverdighet; frihet fra diskriminering, tvang eller vold. (Definisjon: World Health Organisation).

Vi som kjemper for å avskaffe prostitusjon er for sex. Vi vil ha ekte seksuell frihet og likestilling mellom kvinner og menn. Dette kan ikke oppnås så lenge seksualitet er en handelsvare. I handel om sex er det den med penger som har makten. Kunden bytter penger mot samtykke. Men et ekte samtykke er gratis, basert på entusiasme og lyst.

Når det gjelder lovverket så er alle lover tuftet på etikk og moral, og skal gjenspeile hva slags samfunn vi ønsker å ha.

95% av ofrene for menneskehandel til sexindustrien er kvinner og jenter. (8) En forankring i lovverket av prinsippet om at kropp og seksualitet ikke er til salgs, er en del av forutsetningen for at vi kan oppnå et likestilt samfunn.

9. Prostitusjon er et fint tilbud for de med nedsatt funksjonsevne og for sosialt isolerte og ensomme menn:

Sexkjøpere passer ikke inn i denne stereotypien. All forskning viser at flertallet av sexkjøperne er menn som enten er gift eller i et forhold. De har ofte hatt et større antall seksualpartnere (også utenom prostitusjon) enn resten av den mannlige befolkningen. De har også høyere sannsynlighet for å bli voldelige og et betydelig mer negativt kvinnesyn enn andre menn. (9)

Ved å rettferdiggjøre prostitusjon som samfunnsinstitusjon, antyder man at det er greit at noen kvinner blir ofret for disse mennenes «behov». Menns behov for sex skal aldri gå på bekostning av kvinners liv og helse.

Det ligger også til grunn et diskriminerende syn på mennesker med nedsatt funksjonsevne når man ser for seg at de skal være mer komfortable enn andre med å kjøpe sex, at prostitusjon blir presentert som «passende» for dem og i det at de blir oppfordret til å utnytte sårbare mennesker for å få tilgang til sex.

10. Å avkriminalisere sexkjøp gir «sexarbeidere bedre rettigheter»

Å selge sex er «lovlig» i hele i Europa med unntak av Kroatia, hvor det er kriminalisert. Hvis du ikke har nødvendige tillatelser for opphold i landet du befinner deg i vil du ikke ha tilgang til rettigheter.

Det spiller heller ingen rolle om landet du er i har legalisert eller avkriminalisert prostitusjon. Tilgangen til rettigheter er ikke knyttet opp mot den juridiske statusen til prostitusjon, den er knyttet til hver enkelt persons migrasjonsstatus. Hvis du har oppholdstillatelse kan du ha tilgang til grunnleggende rettigheter, inkludert HIV-testing og helsetjenester. Europeiske «fagforeninger for sexarbeidere» som ofte fremmer slike argumenter er interesseorganisasjoner som lobbyerer for legalisering av prostitusjon. Dette er organisasjoner hvor alle tilknyttet sexindustrien er velkommen, også halliker og bordelleiere.

11. Når det er ulovlig å kjøpe sex går prostitusjonen «under jorden» og volden øker

Hvis kjøperne kan finne og avtale møter med kvinner i prostitusjon, så kan politiet og sosialarbeidere det også. Bymisjonen driver sitt oppsøkende arbeid nå som tidligere, og når prostituerte slik som før via nettannonser. Politiet i Norge forteller at det ikke er vanskelig å etterforske hallikvirksomhet, det må bare prioriteres. (10)

Prostituerte kvinner, som har oppholdt seg i Tyskland før de kom til Sverige, har fortalt Stockholmspolitiets prostitusjonsenhet at det er mer vold i lovlige bordeller. Sexkjøperne har rett til å gjøre hva de vil, fordi de er «klienter», og kunden har alltid rett. Sosialarbeidere i Sverige ser at personer i prostitusjon nå føler seg tryggere og tør å søke hjelp. Dette er i stor kontrast til land hvor bordeller er lovlige (som New Zealand og Tyskland), hvor sosialtjenestene og politiet sier at det er vanskelig å komme i kontakt med kvinnene.

12. Det er masse penger i prostitusjon

Det stemmer at menneskehandel er en av verdens største illegale industrier, faktisk nummer to etter narkotika. (11) Men det er ikke kvinnene som trafikkeres inn til sexindustrien som sitter igjen med pengene. De er varen noen andre selger og tjener penger på.

Prostitusjon er med på å sementere fattigdom, den hjelper ikke folk ut av fattigdom.

På bordellene i Europa er 84 prosent av kvinnene migrantkvinner, mange trafikkert inn til prostitusjon, og du finner stort sett hvite menn på kjøpersiden.

(8)

13. Kvinnebevegelsen vil kriminalisere mennesker i prostitusjon:

Nei. Vi ønsker å sette fokus på den iboende strukturelle, økonomiske, psykologiske og fysiske volden i prostitusjon, og å beskytte de berørte personene ved å tilby bedre hjelpetiltak, og ved å kriminalisere gjerningsmennene, dvs. sexkjøperne.

Vi vil at de som tilrettelegger for, tjener på, og kjøper prostitusjon skal kriminaliseres: Halliker, bakmenn og sexkjøpere.

Vårt mål er en bredere lovgivning på prostitusjonsfeltet som i tillegg til å straffe de som tilrettelegger og tjener penger på prostitusjon, også sørger for å bevisstgjøre sexkjøpere om skadeomfanget av prostitusjon.

Ikke minst skal lovgivningen ivareta de som vil ut av prostitusjon på en bedre måte, for eksempel gjennom å gi tilgang til et trygt sted å bo, gratis traumeterapi, utdanningsmuligheter eller arbeidstreningsprogrammer i samarbeid med bedrifter. Økt kompetanse om økonomiske rettigheter og helse må inn i sosialtjeneste og NAV, og det må sikres opphold i landet for mennesker utsatt for menneskehandel.

Denne helhetlige måten å arbeide for å hjelpe folk til et liv fri for vold og utnyttelse i prostitusjon er i tråd med Frankrikes lovgivning på feltet. (12)

14. Store organisasjoner som Amnesty, FN og WHO anbefaler avkriminalisering av sexindustrien.

Dette er ikke helt riktig. Både i FN og i WHO har det blitt utarbeidet dokumenter i noen avdelinger i organisasjonene som har anbefalinger, men det er ikke en fattet politikk.

Tvert imot ser vi at disse anbefalingene strider mot FNs mål om likestilling og bærekraft samt kvinnekonvensjonen (CEDAW).

I alle store organisasjoner finnes det forskjellige meninger om noen spørsmål. Verken Amnesty, UNAIDS eller andre lignende store organisasjoner har bakgrunn fra kvinnebevegelsen eller bygger sine formål på feministisk tankegods, men har medlemmer fra mange forskjellige politiske leire. Prostitusjon og lovverk har vært diskutert innad i flere organisasjoner, men når rapportene og de politiske retningslinjene har blitt utarbeidet har det vært mye strid og intern uenighet

I Amnesty var det mye kritikk innad da de gikk til avstemming om synspunkt i saken.

Vi kritiserte dem også da, i likhet med deres eget kvinnenettverk, politiet og overlevende etter prostitusjon.

Vi var heller ikke enige med Amnesty da de for 20 år siden ikke ville anerkjenne kjønnslemlestelse som tortur og grove menneskerettighetsbrudd.

Bekjempelse av HIV og AIDS i et folkehelseperspektiv har vært en prioritet for WHO. Anbefalingen om avkriminalisering henger sammen med at dette begrense smitte-perspektivet har vært dominerende. I et folkehelseperspektiv er det sykdomsbyrden i befolkningen som helhet som er avgjørende, ikke hensynet til enkeltpersoner som selger sex.

Kilder:

- (1) [Space International | Survivors of Prostitution Abuse Calling for Enlightenment \(spaceintl.org\)](#)
[Föreningen #intedinhora – För oss med erfarenhet av kommersiell sexuell exploatering](#)
- (2) [Two-Articles-on-Prostitution.pdf \(squarespace.com\)](#)
- (3) [CAP-Annual-Report-2019-1.pdf \(cap-international.org\)](#)
- (4) [Sexkjøpsloven \(vista-analyse.no\)](#)
- (5) [Krigen i Ukraina: FN og organisasjoner advarer mot menneskehandel Ukraina – NRK Nordland](#)
- (6) [Der mennesker er en vare \(bistandsaktuelt.no\)](#)
- (7) [Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Posttraumatic Stress Disorder: Journal of Trauma Practice: Vol 2, No 3-4 \(tandfonline.com\)](#)
- (8) [Her Future is Equal: Europe is ready for a future free from sexual exploitation | Prostitution Research & Education](#)
- (9) [Comparing Sex Buyers With Men Who Do Not Buy Sex: New Data on Prostitution and Trafficking | Prostitution Research & Education](#)
- (10) [Halliker: - - Synd at de får operere i fred \(dagbladet.no\)](#)
- (11) [Human Trafficking \(justice.gov\)](#)
- (12) [CAP-brochure-MARS2017-EN-WEB3-1.pdf \(cap-international.org\)](#)

Disse argumentene med tilsvar er sammenfattet 20.januar 2023 av Kvinnefronten Norge, basert på mytene om prostitusjon utarbeidet av the European Womens Lobby:
[18 Myths On Prostitution](#)